

SZÉKESEFEJÉRVÁR.

TÁRSADALMI HETILAP.

Városi, megyei, a fejérmegyei gazdasági-egylet, községi jegyzők, iskolatanács és a tanítók egyletének

A lap ára

házhoz hordással vagy postán küldve:
Egy évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.

Hirdetmény

a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petitsor:
Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 krétt
igtattatik be.

KÖZLÖNYE.

Megjelen minden vasárnap.

46. szám.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének czimzandók; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményekérti díjak a „kiadó-hivatal”
Klökner Péter könyvkereskedésében vétetnek fel.

Nyitásterbeni közlemények után három hasábos petitsorért
10 kr. fizetendő.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

A cholera*).

(Vége.)

A becsépészt lehetőleg akadályozhatni, szükséges mindenképp a vasutak állomáshelyei, valamint a vendéglők árnyékszékeinek fertőztelenítése, s az hatóságilag elrendelendő és szigoruan ellenőrzendő. Az utasok ruházata mielőtt megmosatnék fertőztelenítendő és az mindaddig folytatandó, még csak a közel vidékben choleraeset előforduland. A nyilvános épületekben a fertőztelenítés szinte hatóságilag rendelőndő el. A magánházak fertőztelenítése az illető háztulajdonosokra bízható, de hatóságilag felügyelet alatt legyenek s a szabályok áthágói érzékenyen büntetendők.

A helyi viszonyokra, a talajnak a levegő és vizzei áthatolása, valamint változó víz tartalma is az enyésző légenyirtalmu szerves anyagokkall fertőzés birnak leginkább befolyással.

A talaj minősége, valamint a fertőzött talajviz ellen, hevenyeben mit sem lehet tenni, mint a fertőztelenítést: legjobb azonban járvány alkalmával a porhanyos talajokat elhagyni. Azért az építkezések mennyire lehet, mindig tömör talajon történjenek.

A személyi hajlamot az életmódra tekintve feltehető, hogy minden körben, hol choleraeset előszűr dult, ott a többi lakók is a csirj járvány befolyásának ki vannak téve; mégis nagyobb részt ily járvány alkalmával, azok közül, kik egészségükben valamely változást éreznek többen vannak; daczára, hogy kevesebben betegszenek meg komolyan. Innen láthatni, hogy az ellenállási erő, ezen járványos befolyások ellen különböző személyeknél — különböző.

A mennyiben a víznek egyes szervekből a bélyuzamba történt átizzadása a cholera nál lényeges tüne mény, szükséges, hogy ily járvány alkalmával minden mellőztessék, mi az ily átizzadást előidézze, vagy pedig fokozza.

Ezt pedig létesítheti minden mi a bélyuzamot erősebben izgatja, vagy bénítja, minden mi a vér

*) Mult számunk hasoncímű cikkében szénsók helyett fém-sók értendők.

keringését a test felületéről befelé, a belső szervek felé hajja, végre minden mi a test rendes víz tartalmát nagyobbítja vagy pedig a test rendes mennyiségének kiürítését gátolja. Azért szükséges, hogy mindenki kerülje mindazt, miről tudja, hogy neki könnyen hasmenést idéz elő.

Miután pedig testünknek okszerű gondviselése egészségünkre nagy befolyással van, azért ily járványkor az élelmi czikkekre, valamint az itatra, ruházatra, lakás és foglalkozásra minél több gondot fordítsunk; miért is a romlatlan élelmiszerek és a tisztátalan víz élvezése kerülendő. Az élvezendő étel legyen elegendő, ne túlzó, de táplálékony, azért legjobb a szokott életmódot megtartani. Legtáplálékonyabb az erős leves, sült húsfélék: kerülendők a már hosszabb ideig eltett és tán már mint sokan szeretik a vadat, — mikor szaga van, — frís főzelékek, tojással gyurt tészták vagy pedig a már rothadásnak indult halak.

Az italok igen mértéktelenen használandók, azért senksem igyék a szesz italokból többet, mint a mennyi szomjának eloltására szükségesletik. Mert tapasztalás mutatta, hogy a szesz italall mértéktelenül élő egyének a betegségnek sok áldozatot hoztak. Az ivóvíz is legyen tiszta és átlátszó, a szesz italok pedig igazi és kiforrott.

Életmódorát senki meg ne változtassa, legfőlebb a szegényebb osztály éljen táplálékonyabb ételekkel. A ruházat olyan legyen, hogy a megfázástól védjen a nélkül, hogy a kipárolgás azáltal akadályozva legyen. A megfázás a vérkeringést befelé szorítja és a bel-szervezetnek túltelítését idézi elő, mi a takhártya hurutot hozza létre. A többi közt tanácsolható a gyomor és hastájékot melegen tartani flanel-haskötők segítségével, jó ágyak és gyakran változtatott fehérúruha igen jó szerek a transpiratio elősegítésére, ezt még elősegítheti a thea pl. fodormenta, patikavirág és a meleg bor mértéktelen használata által, valamint a meleg kád- és gőzfürdők is okszerűen használva csakis előnyök lesznek.

A levegő, melyet belélegzünk, mely folytonosan környezet és szakadatlan élenyt nyújt, meleget, vizet és szénsavat aránylagosan elvesz, mindazt testünk

rendes állapota kívánja — legnagyobb befolyással van reánk. Hosszabb tartózkodás oly légben, mely kevés vizet és szénsavat vesz föl testünkben — tapasztalat szerint fokozza a cholerahoz való hajlamot. Azért kevésbé vagy rosszul szellőzött helyiségekben, mint túltömött hajókon, laktanyákban, szegény vagy agg-intézetekben, börtönökben, egyszóval minden oly lakhelyeken, melyek sokszor túltömvék a cholera legborzasztóbb módon tör ki, miért is, oly egyének, kik a choleraesirt valamely helyen felvették és utána emlitett rosz léggel ellátott helyiségbe jönnek, kevés nap mulva a cholerahozi hajlam oly mérvben fokozódik, hogy tömegesen és súlyosan betegszenek meg, míg ellenben a tiszta levegőbe többnyire a veszélyt elkerülik.

Azért is szükséges, hogy a lakások ily járvány alatt folytonosan szellőztessenek, és nem kell a lég-huzamtól félni, mert ettől melegebb öltönyök, fűtés stb. által védhetjük magunkat inkább, mint az ajtók és ablakok folytonos zárva tartása által. Senki se hitesse el magával, hogy a háznak zárt levegője, jobb az utcai légnél, mert a szobalég új, üdítő levegőt magától nem szíhat, hanem azt csakis az utcáról illetőleg közvetlen környeztetől veheti; miért is a rosz, bűzös levegőt füstüléssel javítani akarni a legnagyobb esztelenséghez tartozik, mert a bűzös szagot erősebb illattal csak elnyomni, nem pedig megsemmisíteni lehet. Tulajdonképen léget javítani, csakis levegőcsere által lehet, midőn is a szobában levő levegőben létező idegen anyagok ritkíttatnak, azért minél kisebb valamely lakrészt, annál szükségesebb ott a gyakori szellőztetés, illetőleg levegőcsere által a léget ritkítani.

Ha épen cholera járványkor, valaki kellő szellőztetés mellett a lak- vagy betegszobában jó illatot akar terjeszteni, arra legalkalmasabb az illó savak vegyítve valamely illékony olajjal. A savnak csak olyannak szabad lenni, mely a lélegzési szerveket nem bántalmazza, mint pl. ecetsav, faeczet, mely bizonyára fertőztelenítőleg hat, ezt legjobban használjuk, ha a padló felbecskendeztetik vele, vagy egy csésze aljába öntve elpárolgás végett meleg helyre tétetik. Betegszobákban a padló, ha choleraüriték által beszennyezett, mindig carbolsav vagy horgalvaggal fertőztelenítendő. A szo-

TÁRGZA.

Visszapillantás konstantinápolyi utamra.

(Vége.)

Utezasöprést? E találmányt Konstantinápolyban alig ismerik, — hacsak a néha beálló eszést nem tartják annak, mely lejtős utcaikról a szemetet a tengeröbölbe sodorja.

Mindamellett marad itt annyi piszok, annyi szemét még, mennyi elég arra, hogy a jó izlésű civilizált ember undorral teljék el. Az aesthetikának vagy építkezési rendnek sehol semmi nyoma. Itt egy merész három omeletes ház tövében egy minden órán összedüléssel fenyegető viskó kuczorog, ott egy tágas utca — a mi itt nagy ritkaság — hirtelen egy bűzhödt zsák-utczába végződik. Közvetre lábfcizamító, világítása primitív; Péra külvárosa — hol legtöbbnyire francia lakik — bir ugyan gázvilágítással; de a többi városrészeket csak a hold világítja, ha épen megtelt. Ugyanazért este lámpa nélkül nem tanácsos az utczákon bolyongani, mert a rendőrség, mint gyanus egyént, bizonyosan letartóztatand.

A város fekvése hegy-völgy lévén, társas-kocsik nem léteznek, bérkocsis is csak csekély számban. Ki tehát lábait kimélve akar haladni e meredek utczákon, vagy hordszékeken viteti magát két hordár által, vagy lovat bérel nem törődve azzal, hogy a ló tulajdonos lova mellett baktat, folyton unszolva és nógatva conservatív természetű paripáját. Csupán a két tengerpar-

ton könnyíti a közlekedést lóvonatu vasut, mely előtt folyton egy hatalmas tüdejű s gyorslábu futár szalad ostorral üze el embert és ebet, mit a pályán maga előtt talál.

Három oldalról: észak, nyugot és délről három tenger-ág öntözi e világvárost. Azon tengernyelv, mely nyugot-északra nyulva az édesvizekben végződik s *aranysszaro* nevet visel, a várost két részre osztja. — Északra van Galata, Péra, Tophára és Fundukli külvárosok, délre van a szorosabb értelemben vett Konstantinápoly (Sztambul), mely mint Róma két halmon áll, s egyik oldalát a Marmora-tenger, másikat az aranysszaro-öböl vize mossa, míg a harmadikát, mely a szárazföldre tekint, hármas köfal keríti rovátkos bástyatornyokkal, melyek körül a tenger felé a legszélső ama híres héttorony, hol annyi elhúrczolt magyar szenvedett örökfogságot.

Az öböl közepén áll egy kis fehér torony, ugymondott leány- vagy leándér-torony, hol — a monda szerint — egy vétkes szultán-leány lelte előbb fogcságát, majd halálát és temetőjét. Este megvilágítva látni e toronyt a tenger közepén: megragadó látvány.

Konstantinápoly átellenében, tehát az ázsiai parton áll Scutari, egy kis Sztambul, hova az utas — helyi gözösön — már, csak azért is átrándul, hogy mondhasssa, mikép Ázsiában is volt. Scutari szinte egy piszkos, népes török város, tisztátalan utczákkal s átkozott kövezettel. Scutarin túl a Marmora-tenger mentében van a híres scutarii temető; elől a török, azután az angol temető. A törökök sírjaikon nem emelnek halmot, temetőjük egyenes, mint nálunk a mező, csak rendetlenül, de sűrűn egymás mellé állított ködarabok s az ezek közé ültetett gyönyörű ciprus erdő jelelik,

hogy itt holtak nyugszanak. Az angol temetőben találja az utas Branyicskó hősének sírhalmát — Guyon Richardét. Az olajfák levelei, melyek e szent sírba borulnak, meggyérültek, mert nagy részét emlékül hazahoztuk magunkkal.

A szorosan vett Sztambult, hol keresztény állandóan nem lakhatik, külvárosaival egy hajóhid köti össze, melynek hídfőinél vámot kell fizetni. Sztambul alsó részét, Ázsiával szemközt, a Marmora-tenger partján, képezi az ó szeraj, vagy szultáni lak, mely köfallal körülkerítve, magában egy kis város, s nem egyéb, mint rendetlenül elszórt tömkelezes paloták, háremek, kioszkok, pavillonoknak, miket egymástól ropant platánok és ciprusok ligete választ el. Ezentúl érjük a szent Sophia mecsetet, hova csak követségi engedélyvel juthatunk be. A nagyszerű épületet, mely Konstantin görög császár műve, köröskörül piszkos utczák düledező házakkal veszik körül, melyek csak sejteni sem engedik, hogy mily történeti nagyságu helyhez közeledik az utas. A Sophia templom masszív bronz-ajtáján a külesarnokba lépve, lábbelieinket levetetik; mi azonban nem bizva a künn ácsorgók becsületességében; azokat magunkkal bevittük, s így meztelen lábakkal, de csizmákkal és cipőkkel a kézben, csoszogtunk be a híres Sophia templomába. Hol egykor a főltár lehetett, áll most egy kis mennyezet a főmufti számára, melynek két oldalán ember-vastagságu, másfél öl hosszú két szál viasz-gyertya van a falhoz láncozva, melyek nagy solemnitások alkalmával meggyujtatnak. Innét balra áll egy kis szőszék feltűnően csucos tetézzel, melyre néhány keskeny lépcső vezet. A templom négy oldalán lévő oszlopra négy óriási zöld tábla van függesztve a korán szavaival. Az egész már-

bának falai a levegő ujtásnál szükséges, hogy gyakran letöröltsenek.

A mozgás és foglalkozás egy bizonyos mértékig a testnek nemcsak előnyösök, hanem fenntartására szükséges is; de kimerülésig nem viendő, mert minden néven nevezendő túlerőltetés és az egészség korlátainak túlságázása legyen az étel, ital, testi é. le. ki felindulások által előidézve, a leg-szomorubb eredményre vezetnek. Ha valaki foglalkozá- a miat hosszabb ideig a szobalégre szorítatik, az el ne mulassza naponta a friss levegőt s étával összekapcsolva élvezni, rossz időben pedig nyissa meg ablakait és végezze sétatját szobájában.

A cholera tökéletesen egészséges embert nem szokott minden előjel nélkül meglepni, azért az ugynevezett száraz cholera esetei, melyek által a legerősebb egyének gorcsotól meglepetve megfeketedvén, egy óra lefolyta alatt meghalnak, a mesék országába tartoznak; mert ha szorosan utána kutatók, mindég kisérik, hogy ily gyorsan lefolyt esetekben az illetők már több idő előtt rosszul érezték magukat, sőt mi több hasmenésök volt, melyet ők, miután az üríték után mintegy könnyebben érve magukat — fel sem vettek, és a helyett, hogy orvosi segílyt kerestek volna, foglalatosságuk után tovább eljártak vagy tán más diatacticus hibát is elkövettek.

Ezek folytán figyelmeztetik mindenki, hogy cholera járvány alatt a legesekélyebb változásnál, melyet észrevesz, ne mulassza el az orvos javaslatát igénybe venni; de legfőbb figyelme legyen a hasmenésre, mely rendszeren fájdalom nélkül szokott lenni, és látszólagosan könnyebbülést mutat, de az egyénre ki azt elhanyagolja csakis vészthozó lehet; mert megvallom, hogy cholera, melyet hasmenés nem előzött volna meg, képzelnem sem lehet; és így minden hasmenést mintegy a cholera előjelét kell venni, és azt mindjárt első felépésekor azonnal a legerélyesebben elnyomni mindenkinek főttörékése legyen. Azért a legelső hasmenésnél bármily jól érezze magát utána az egyén, el ne mulassa orvost hivatni.

Miután, azonban gyakran megtörténik, hogy orvost rögtön nem talál, vagy az illetőtől messze lakik, vagy ha az orvos helyben nem lakik, s így néha 5—8 óra is beletelik még a beteg a gyógyszerert kaphatja; de tudjuk tapasztalatból, hogy az első hasmenéstől kezdve a betegség kitörése és lefolyása bizonytalan időhöz van kötve, úgy hogy pár óra múlva halálosan végződik; azért szükséges, hogy mindenki orvosát felkérje, hogy rendeljen a házhoz oly szert, mely a hasmenést vagy görcsöt, ha rögtön nem is megállítja, de legalább csillapítja mindaddig, míg az orvos megjő és tovább intézkedhetik. Ezt mindenki tartsa szem előtt, mert az első hasmenést könnyű csekély szerrel is megállítani, míg többszöri fellépés után a leghathatósabb szerrel is daczol.

V á r o s i .

October 28—31. és nov. 2-án tartott városi közgyűlés. (Vége.)

Hivatalos jelentése *Novák Kálmán* polgármester urnak, a kebelbeli pénztárak részére beszerzett három tüzmentes pénztár tárgyában, helyesléssel elfogadtatott.

Novák Kálmán polgármester hivatalos jelentése, — melyel az irattárba megörzés végett átadott régiségek átvételéről szóló elismervényt bemutatja; — tudomásul vétetett.

A városi tanácsnak f. évi 3963. számú végzése, a szt Donát kápolna számadásainak sürgős elkészítése és a jelenlegi pénztárnoknak elmozdítása tárgyában; a bizottsági gyűlés által elfogadtatott.

ványkövezet gyékényvel van bevonva, mely nagy ünnepeken szőnyeggel cseréltetik föl. — A boltozat gyönyörű művü aranyozott mozaik, minő a velencei Márkus-templom egész belseje; egy helyen Mária képe világosan kivehető a rámozott czirádák alól. S ezzel el van mondva minden, a mi e világhírű templomban látható. A mi nincs benne, a tátongó üresség, a törökök érdeme; a mi pedig benne van, a nagyszerű oszlopok, széles, márvánnyal kirakott karzatok s az aranyos boltozat, a görögöké. Az előcsarnokban, az ajtó fölött, melyen a lefeszített keresztnek nyomai maig is láthatók, fekszik Konstantin görög császár félig a falba rakott bronz koporsóban; két oldalt az ő és nejének márványba vésett mellképei szemlélhetők.

E mosén túl vannak a szultánok és szultánok temetkezési helyei (turbék), számos koporsó egymás mellett különféle színű shállal leterítve, turbánnal a fejnél. A belépő kereszténynek itt is le kell vetni lábellenét; de már erre az áldozatra — kivált nőink miatt — nem vállalkoztunk; annál kevésbbé, miután a küszöbön állva, a mi kevés látható volt e moséban, mindent kényelmesen megláthattunk.

Innét tovább haladva Ahmet, Bajazet és Szolimán mosét tekintettük meg, melyeknek külczirádái érdekelnek nemi említést, s aztán eljutottunk a régiség és fegyvertárba. A régiségért kezdetleges intézet, minővel nálunk akárhányszor kis város is rendelkezik, a fegyvertárt pedig most rendezik, s így még nem sok látni valót enged.

De menjünk a bazárba. Ez egy beboltozott hosszú utcza, melynek két oldalán apró, egymástól csak vékony dezkataliai elválasztott boltocskák szakai vannak, — melyekben mindenféle kelmék, ruhaneműek, fegyverek,

Jelentése az építészeti szakosztálynak, a f. évi 41/1194. számú közgyűlési megbízásra, a színházi függő lépcső, továbbá a színház mögötti utczai vízvezetés, végre a Hübner féle háztelekhez állítólag tett foglalás megvizsgálása tárgyában. Az elsőre nézve, miután a színház-bizottság szinte elált a függő lépcső alkalmazásától, tehát a nehezség megszűnt, a 2-ik kérdés annyiban szenvedett elintézetlenséget, mivel a jelen idő-zak a földalatti csatorna építésére nem alkalmas, tehát építésének elhatározása a jövő évre halasztatott; végre pedig a Hübner-féle házhoz történt állítólagos telekfoglalás, mivel az egyik részen néhány hüvelykkel több, a másikon pedig kevesebb, — tehát a város vagyonából nem foglaltatott semmi, sőt néhány hüvelyk beépítetlen maradt; így a kérdés megszűnt.

Véleménye a városi tanácsnak a bel és felsővárosi plebános uraknak — fizetés felemelés iránt — 3061-ik szám alatt beterjesztett folyamodása tárgyában: kiadott a költségvetési bizottságnak.

A városi tanácsnak f. évi 3828. számú végzése, melylyel a gázvilágítási munkálat fölügyeletére kiküldött bizottságnak a lámpák kijelölésére vonatkozó jelentését a közgyűléshez beterjeszti. A fölolvastott beterjesztés után, *Havrának József* városi kap. mint a kiküldött bizottság elnöke tüzetesen elbeszélé, s egyuttal indítványozá a lámpák szaporítását, — egy candellabernak felállítását a színház hátmögött, valamint háromnak felállítását a felsővárosi sétaterén; ugy a Borbély-féle házra egy lámpa alkalmazását. Az indítvány elfogadtatott. — S egyuttal megbízott a városi kapitány a vizjelenítés bevarásában, hogy a légszesztársulattal értekezék az iránt, hogy a légszesz — ha leküzdhetlen akadályok és tetemes költséggel nem jár, a felsővárosi sorompóig, gátló esetben pedig a felsővárosi plebánia templomig okvetlen elvezetessék.

A városi tanácsnak folyó évi 4057. sz. végzése, melylyel Töltényi Antal urnak a f. évi 3971. számú tanácsi végzése elleni felebbezését a t. bizottsághoz beterjeszti. A tanács véleménye, melyben Töltényi Antal ur folyamodása visszautasítatik — a bizottsági gyűlés által elfogadtatott, a felebbevitel csak birtokon kívül engedtetett meg; így tehát a városi kapitány felügyelete alatt, a szent János szobor mögötti csatorna beboltozása elrendeltetett.

Komárom sz. kir. város közönségének megkeresése, melylyel közigazgatási költségei egy részének az állam által, törvényhozásilag leendő fedezése iránt a képviselő-házhoz intézett feliratát pártolás végett megküldi. Hosszas vita után, melyben részt vettek: *Fittler, Szőlősy, Kaiser, Gebhard, Say, Havranek s végre Novák Kálmán*, a szónokok mindannyian megegyeztek abban, hogy még a megye közig. költségeit az állam fizeti, addig a városok mostoha gyermekei az államnak, — s így az osztó-igazság ellenére sujtatnak, holott egyenlően adóznak, miért is *Novák Kálmán* azon indítványába, hogy Komárom város feliratának szellemében, de hivatkozva a törvény 11-ik §. önálló felirat intéztessek, a bizottsági gyűlés megnyugodott, és elfogadtatott.

A városi tanácsnak f. évi 4152. sz. végzése az iskolaszéknek ez évi 130. sz. hiv. jelentése tárgyában, vonatkozólag az ujonnan megválasztott 2 realtanár évi fizetésének kiutalványozására. Az ugynevezett próba-évre a fizetés kiutalványoztatott.

A városi tanácsnak f. évi 4143. sz. végzése, vonatkozólag a kórház- és szegényügyi bizottságnak ez évi 73. sz. jegyzőkönyvi kivonatára, mely a szegények éllemezését tárgyalja, — ezzel kapcsolatban olvastatott *Novák Kálmán* urnak szegények pénz általi segélyezése s a koldulás beszüntetése iránti indítványa. Bővebb eszmecsere után, az eddigi gyakorlat t. i. az étel általi segélyezés fogadtatván el, az árlejtés elrendeltetett.

ékszerék stb. árultatnak. Itt csak egy hemzseg a nép, s a zsebmetszőkre a kalauz már a bejáratnál figyelmeztet. E bazár képezné Konstantinápoly legszebb utcáját; de az olvasó nagyon csalódnék, ha képzeletében például a pesti váci-utcával cserélné föl azt; a mi pompás kirakatainkat s tágas és minden eleganciával berendezett kereskedéseinket távolról sem lehet e silány, alacsony, sőtét bódékkal összehasonlítani.

Nem messze a Boszporus kezdetétől, mintegy a város végpontján, az europai tengerparton, emelkedik az új szeráj, a szultán újabb időben épült képalotája, kívül europai finom izléssel, fehér márvány falakkal; aranyozott kapukkal, belül ezeregyéjszakai pazar fényvel. Gyönyörű, tündéri kéjjal, méltó hivatalához. Ráállik a költő szava: „milliók egy miatt.“ Kár, hogy e remek épületnek is épen ugy, mint a legsilányabb török viskónak, ablakai berácsozták; e körülmény első pillanatra némi czella, mondanám fogháza emlékeztet, s habár e rácsokat itt aranyozott, rontja a kedves benyomást, mit e remek mű látása előidéz.

Ki végig néz ez óriási háztömegben, s tudja, hogy benne a mosék száma a 300-at túlhaladja, s látja, mintegy erdőt kiemelkedni a deli alaku minaretteket: lehetlen nem kérdeznie: hát más vallásfelekezettieknek itt nincs temploma? hol van e nagyszámu keresztény lakosok imaháza, tornyai, harangjai? A felelet rá, hogy e templomok léteznek, de tornyot emelni, vagy jelentékenyebb harangot használni sem itt, sem egyéb városaikban a vallására féltékeny török kormány maig sem enged.

De elég. Fűtyül a gőzös, hi a hon, vagy jobban mondva a honvág; mert hiába, mindenütt jó, de Fe

A kórház-gondnoki állomás felállítására évi 600 frttal elfogadtatott, jóváhagyás végett a ministeriumhoz felterjesztetett.

A városi tanácsnak 4135. sz. végzése, vonatkozólag a kórház- és inségügyi bizottság által beterjesztett eljárási szabályzatra. A kórházi bizottsághoz kiegészítés végett visszautasított.

A városi tanácsnak 4137. sz. végzése a kórház- és inségügyi bizottság által 1871 ik évben a város rovására ápol 26 szegénysorsu beteg után felmerült gyógydíjak utalványozása tárgyában. Elfogadtatott.

A gazdasági tanácsos utasított, az utak jó karbani tarthatása érdekében, egy czélszerű javaslat be terjesztésére.

A közgyűlés kebeléből egy bizottság neveztetett ki, azon tervet kidolgozására, melyben a város összes vagyonának, czélszerűbb és jövedelmezőbb kezeléséről nyújtand javaslatot.

A városi kőbányák mivélésére felfogadott embe- rekkal kötött szerződést a gazd. tan. bemutatta, — mi helyben is hagyott.

Ambrózy Ferenc b. t. indítványa a hivatalos működésért szedett bármimemű taksáknak beszüntetés iránt, elfogadtatott; valamint azon indítványa is, hogy az 1871-ik évi zárszámadások átvizsgálására egy bizottság küldessék ki.

Nov. 7-én tartott rendkívüli városi közgyűlés. Elnök: *Zuber József* városi főispán. Jegyző: *Juraszsek Ferenc*.

Elnöklő főispán ur a szép számmal összegyűlt bizottsági tagoknak előterjeszté, hogy a mai rendkívüli közgyűlés első tárgya a megürült főszámvevői állomás betöltése. Jelenti, hogy az állomásra pályázott négy egyén, kik közül a candidáló bizottság — tekintve az állomás fontosságát — tiszta lelkiismerete és meggyőződése szerint csak kettőt ajánlhat, ugyanis: *Dwelly* és *Bauer* urakat, a miért is a netán szavazattal történendő választás végett, *Boross Imre* elnökte alatt kinevezé a szavazatszedő bizottságot. Elnök ezután felhívja a bizottsági tagokat azon kijelentésre, vajjon közfölkialtással, avagy szavazati-lapokkal óhaj-e választani.

A felhívás után *Prohászka b. t.* felszólal az iránt, hogy a jelenlegi alszámvevő, ki szinte pályázott, miért nincs candidálva, és óhajja a felvételét. Erre elnöklő főispán ur kijelenté, hogy a candidáló bizottság, komoly megfontolás után, lelkiismeretesen csak a már megnevezett két egyént találta a főszámvevői állomásra képesnek, s így többé helye nincs a candidationak. Utána *Szűts b. t.* mint pár szavaiból sejteni lehetett, szinte az alszámvevő mellett óhajtott fölszólalni; míg elnöklő főispán ur — azon kijelentésére, hogy itt többé semmiféle refutationnak helye nincs, tessék a bizottsági tag uraknak a kijelölt két egyént közt választani — beszédét beszünteté. Erre a földművelő és mesteremberekből álló bizottsági tagok — mintegy 14-en azon kijelentéssel, hogy ők nem választanak, a termet odahagyták.

A választási kérdés feltétetvén, közfölkialtással egyhangulag *Dwelly Résző* választatott meg 1200 frt. fizetéssel.

A választás után *Say Rudolf* ur terjeszté elé az iskolaszék jelentését, a megürült elemi iskolák igazgatói állomás betöltésére vonatkozólag. A bizottsági gyűlés határozatát mult számunk vegyesi rovata hozta.

Tigram.

hervárott legjobb; induljunk. Isten veled igazhivők fővárosa, vén Sztambul! Majd ha az óhajta várt keleti vasut kiépül, tehát látogatásod kevesebb idő, költség- és fáradságba kerül, te pedig addig lemosod magadról annak a sok szennynek egy jó részét, mely lakóid eddigi pulya téltelensége miatt századok folytán reád ragadt: úgy lehet, hogy még látjuk egymást; mert, hogy szép vagy mosdatlanul, így pongyolán is, azt ellenséged, a muszka is bevallja; minő lehetnél boldogabb körülmények, bölcsebb, tevékenyebb kormányzat mellett! Isten veled!

Éder József.

Kedves nefelejts szemeid!

Kedves nefelejts szemeid!
Büvös, vonzó ragyogása;
Atölte hön a lelkem,
S szívemen mély sebet vág.

Jer — gyógytsd meg szívem sebé,
Hisz' egy szavad behevészti;
Emberbarát kötelem:
Szenvedőkön segíteni.

Megérdemlem — mert régóta
Hűségesen tied vagyok.
Hitemmé vált, hogy szemedből
Boldogságom napja ragyog.

De m'ért is lenné te nekem
Folyton elérhetlen csillag?
Hullj keblemre! s én leendek
E világon legboldogabb.

Csitári Kálmán.